

Masakr betonovým plotem

Jiří Peňás - vyšlo v Echo Prime 5.7.2017

O masakru se nic inteligentního říct nedá, napsal kdysi v novele Jataka č. 5, Kurt Vonnegut o bombardování Drážďan. A nic inteligentního se nedá říct ani o betonových plotech, nové zkáze a nákaze českého prostředí.

A přitom je to také masakr! Masakr sice nekrvavý, ale jinak stejně ničivý a strašlivý: zabíjí se jím ještě ten zbytek jakési útulnosti či snad estetické snesitelnosti našich vesnic, které sice už dlouho neoplývají nějakou krásou, ale tohle je bezpečný způsob, jak je dorazit.

Jsou to ty desky šedé hnusné hmoty, jež si vztyčuje, pravděpodobně dobrovolně, zdejší obyvatelstvo na hranicích svých pozemků, jako by snad předpokládalo invazi loupeživých hord.

Někdy jsou zcela holé, často však imitující cosi „ušlechtilého“, nejčastěji „štípaný kámen“, jak to nazývá výrobce.

Je to totální obludnost, která je hnusná an sich, v jakékoli podobě, a která navíc likviduje každý pohled, každé zákoutí, každé panoráma, kde se objeví. V obcích to působí, jako by si tam zřídili dobrovolně kriminál nebo jim tam násilím postavili betonárku.

Člověk by to snad pochopil někde v izraelských osadách na Západním břehu, v obklopení nepřátelského obyvatelstva, ale ono se to děje uprostřed klidných poměrů českých a moravských – i když tam v menší míře, neboť přece jen tam lidi nepřišli úplně o cit a rozum.

Je to jev v posledních letech masivní a bující, snad že je to laciné: jeden ten hnus, tedy kus, inzerovaný jako „český plot“, stojí 381 Kč, není s tím žádná práce, udělá se díra do země, vleje se tam cement, jeden ten panel se zahákne na druhý – a stojí to. Navěky. Nemusí se s tím dělat nic, žádné natírání latěk, žádné spravování tyček, žádné zastříhování větviček, vůbec nic, žádná práce, prostě žádné sraní, což je ideál české estetiky.

Ne, není to plot, který může být i hezký a krajnotvorný: to si všimněte v civilizovanějších zemích, jak tam jsou pěkné ploty, obvykle dřevěné, různě prorostlé popínavými rostlinami, patinované deštěm a přírodou. Je to brutální bariéra, v podstatě vypovězení války okolnímu světu, sousedům, nově příchozím, přirozenosti.

Ten, kdo si takovou hrůzu pořizuje, nejenže nemá špetku vkusu, ale dává o sobě vědět, že je asociálně založen a že se mu něco nepěkného stalo v životě. Žít za takovou hnusnou věcí je politováníhodné, ale je to jeho volba. Hrozné na tom, že ji vnucuje i druhým, tedy svému okolí, prostředí, které je bohužel společné.

Samozřejmě, námitka zní: Žijeme ve svobodné zemi a lidé si mohou na svých pozemcích vztyčovat, co chtějí. Nikdo jim do toho nemá co mluvit, nejmíň nějaký estét, který nic nemá, bydlí někde v pronájmu a jeho jediná starost je zalévat květináč. Jest to žalostná pravda.

Právo prznit vzhled vesnic a ničit krajinu je v této zemi považováno za domovské, něco jako lidová vymoženost. Když tam chtějí ostnatý drát, který by byl myslím lepší, neboť se dá snaze odstranit, ať ho tam mají. Když zeď z kravských lebek, budiž. Ale i to by bylo lepší: divošská podstata by byla aspoň přiznaná. Takhle má jejich barbarství jaksí moderní výraz. Je to barbarství betonové. V zemi, která má o sobě iluzi, že je kulturní. Houby s voctem. Kdysi možná.